ПОЛІТИКА

Заборона в'їзду та загроза вступу в ЄС: як у Польщі відреагували на рішення про рік Шухевича на Львівщині

Галина Терещук

21 жовтня 2026, 19:33

Пам'ятник головнокомандувачу УПА Романові Шухевичу в селі Білогорща, поблизу Львова

Слухати 18 хв.

ЛЬВІВ – Львівська обласна рада ухвалила Постанову про оголошення 2027 року на Львівщині роком командира Української повстанської армії (УПА) Романа Шухевича. Це рішення львівських депутатів спричинило негативну реакцію у Польщі. Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський зробив подання

про заборону на в'їзд до країни для депутата Львівської облради, ініціатора цієї постанови, керівника меморіально-пошукового центру «Доля» Святослава Шеремети.

Польща вимагає, аби українська влада офіційно відреагувала на рішення депутатів Львівської облради. І Міністерство закордонних справ дало негативну оцінку рішенню Львівської облради.

20 жовтня депутати Львівської облради більшістю голосів ухвалили рішення про оголошення 2027 року на Львівщині роком головнокомандувача УПА **Романа Шухевича** та українського поета, політичного діяча, оунівця **Олега Ольжича**. У 2027 році виповнюється 120 років від дня народження цих українських діячів.

Відповідаючи на запитання депутатів, голова депутатської комісії із питань культури, інформаційної політики та промоції **Святослав Шеремета** пояснив, що постанова важлива, що Роман Шухевич був в ОУН під приводом Степана Бандери, а Олег Ольжич – оунівець-мельниківець. Проголошення року цих українських діячів, наголосив Святослав Шеремета, дає можливість проводити масштабні заходи. Він нагадав, що 2022 рік на Львівщині був проголошений роком УПА, але через початок повномасштабної війни не вдалося провести жодних заходів.

Головний командир УПА Роман Шухевич із сестрою Наталією, 1938 рік

Упродовж 2027 року на Львівщині, згідно з ухваленою постановою, мали б організувати меморіальні, наукові, культурно-мистецькі, просвітницькі та інформаційні події, присвячені Романові Шухевичу, УПА та Олегові Ольжичу.

Поет, діяч ОУН Олег Ольжич (1907–1944) очима художника Юрія Журавля

Нині Львівська міськрада відновлює будинок-музей головнокомандувача УПА Романа Шухевича. Будинок поблизу Львова зруйнував російський безпілотник вночі 1 січня 2024 року.

Музей Романа Шухевича, знищений російським дроном, Львів, 1 січня 2024 року

Із 1949 року це була конспіративна квартира Романа Шухевича. 5 березня 1950 року був запланований його переїзд з цього місця. Але зусобіч зранку територію оточили емґебісти. До операції залучили понад 700 бійців радянських внутрішніх військ. Намагаючись прорватися з оточення, Роман Шухевич вбив радянського майора, але сам був поранений. Щоби не здаватися живим, він випустив собі кулю в скроню.

Таким був будинок-музей до російського обстрілу

Реакція Польщі

Передбачувано було те, що на рішення депутатів Львівської облради буде реакція Польщі. І вона не забарилась. Високопосадовці Польщі жорстко зреагували, обурившись постановою львівських депутатів щодо року Романа Шухевича.

Прем'єр-міністра Польщі **Дональд Туск** в коментарі польським медіа розкритикував постанову Львівської облради, назвавши цей крок нерозумним. За його словами, рішення суперечить інтересам України і може ускладнити співпрацю з міжнародними партнерами, шкодить інтересам України і дратує поляків.

Прем’єр-міністра Польщі Дональд Туск

Також Дональд Туск згадав те, що обговорював з українським президентом **Володимиром Зеленським** історичні питання і попереджав, що такі кроки ускладнюватимуть відносини з тими, хто підтримує Україну, зашкодить вступу України в Євросоюз.

Польський прем'єр закликав українських партнерів утримуватися від подібних кроків, наголосивши, що така політика є «самогубною тактикою», а подібні рішення Львівської облради можуть звести нанівець здобутки українсько-польської співпраці.

Негативно відреагував на рішення львівських депутатів і міністр оборони Польщі **Владислав Косіняк-Камиш**. У дописі в соцмережах польський міністр заявив, що рішення Львівської облради неприйнятне, не сприяє зміцненню довіри між українцями і поляками, поглиблює непопрозуміння між поляками і українцями.

Міністр оборони Польщі Владислав Косіняк-Камиш

За словами Владислава Косіняка-Камиша, українська влада має дистанціюватися від позиції Львівської облради.

Генеральне консульство Польщі у Львові оприлюднило заяву щодо постанови Львівської облради. У ній, зокрема, мовиться, що такі рішення «суперечать європейським цінностям».

«*Глорифікація УПА та злочинних постатей суперечить європейським цінностям, а також стратегічному характеру польсько-українських відносин і принципам добросусідства. У липні цього року Європейський парламент чітко висловився з цього питання*», – сказано у заяві польських дипломатів.

Також у заяві Генконсульства Польщі у Львові головнокомандувача УПА Романа Шухевича названо «*злочинцем, який співпрацював із нацистами та чиї руки заплямовані кров'ю тисяч невинних жертв – людей, убитих лише за те, що вони були поляками. Серед жертв цих убивств були також євреї, чехи, вірмени та самі українці, які допомагали своїм сусідам і не погоджувалися брати участь у злочинах*».

Заступник глави МЗС Польщі **Марцин Босацький** зазначив, що після втручання Варшави повідомлення про ухвалене рішення зняли з офіційного сайту ради і польська сторона отримала запевнення від представників Офісу президента, що постанова не діятиме.

21 жовтня міністр закордонних справ Польщі **Радослав Сікорський** вніс до списку небажаних осіб у Польщі Святослава Шеремету, який є ініціатором оголошення 2027-го роком головнокомандувача УПА Романа Шухевича. До слова, в дописі спершу було неправильно написане ім'я Шеремети.

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський

Святослав Шеремета у коментарі Радіо Свобода зазначив, що проголошення 2027-го роком Романа Шухевича має на меті вшанувати борців за незалежність України, тих людей, які боролись за волю і незалежність України.

> **Бурхлива реакція польських політиків для мене є дивною, тому що рішення не проти когось, а щоби вшанувати пам'ять**
>
> Святослав Шеремета

«Вважаю, що це право кожної держави, кожного народу, нації – вшановувати своїх героїв і трактувати героїв історії. Бурхлива реакція польських політиків для мене є дивною, тому що рішення не проти когось, а щоби вшанувати пам'ять. Я довідався про ініціативу польського міністра із соцмереж про внесення мене до списку небажаних осіб. Це теж дивне рішення для мене. Я ніколи не займався військово-історичною реконструкцією, а займався пошуком, ексгумацією, перепохованням, увічненням пам'яті. При чому військовослужбовців різних армій. Тому написане про мене не відповідає дійсності», – каже Святослав Шеремета.

Святослав Шеремета є керівником меморіально-пошукового центру «Доля». 16 жовтня завершився перший етап пошукових робіт на території Польщі у селі Ласків, під час яких знайшли понад 40 останків українських жертв Другої світової війни.

Пошукові роботи у селі Ласків

Сайт не працює

На сайті Львівської облради досі не опублікована постанова, яку має підписати протягом трьох днів виконувач обов'язків. Сайт з невідомих причин не працює, тому не можна ознайомитись із рішенням депутатів.

Постанову про рік Романа Шухевича мали ставити на голосування ще у липні цього року.

Депутат Львівської облради **Олександр Ганущин** (керівник Львівської облради у 2015-2020-х роках) зауважив, що, вочевидь, причиною того, що сайт не працює, є те, що на ньому публікують результати голосувань. Депутати всіх фракцій проголосували одноголосно за рішення щодо року Романа Шухевича та Олега Ольжича.

«Це таке ж рішення, як обласна рада ухвалювала у попередні роки по діячах Українського визвольного руху. Не було зауважень з боку виконавчої влади і ведучого сесії *(тобто в.о. голови Львівської облради Юрія Холода – ред.)*. Керівник ради теж голосував і немає ревізії рішень, які рада ухвалила. Ветувати не можна», – говорить Олександр Ганущин.

Міністерство закордонних справ України назвало рішення Львівської облради контрпродуктивним. В опублікованій заяві мовиться, що постанова «зачіпає вимір чутливих історичних питань двостороннього порядку денного, є контрпродуктивним для наших актуальних зусиль, спрямованих на подальшу розбудову українсько-польських відносин, вирішення проблемних питань на тлі повномасштабної російської агресії та безпрецедентних безпекових загроз для наших двох країн і регіону в цілому».

У міністерстві заявили, що рішення було ухвалене на регіональному рівні органом місцевого самоврядування. Депутати не консультувались з центральною владою.

Однак політичні рішення регіональних органів місцевого самоврядування не мають шкодити національним інтересам України, насамперед у сфері безпеки та європейської інтеграції. МЗС України закликало польську сторону не робити різких кроків.

Проєкт постанови про оголошення 2027-го роком Романа Шухевича був опублікований на сайті облради кілька місяців тому. Ніхто з представників влади не мав жодних зауважень: ані обласна військова адміністрація, ані центральна влада. До того ж, в області працює представництво МЗС України, наголосив депутат Олександр Ганущин. І воно теж не мало зауважень.

> **“ А польські колеги, які ухвалюють рішення щодо вшанування своїх героїв, які критично оцінюються в Україні, теж готові їх змінити?**
>
> Олександр Ганущин

«У чому сьогодні контпродуктивність? Відмінити рішення? Якщо зануритись у теорію, то можна внести на сесію питання про внесення змін у рішення, щось інше прописати. Але я впевнений, що це має відбуватись через продуктивні дискусії. А польські колеги, які ухвалюють рішення щодо вшанування своїх героїв, які критично оцінюються в Україні, теж готові їх змінити? А в чому продуктивність? Що МЗС України розказує про час і місце польських відносин?» – говорить депутат Олександр Ганущин.

Заступниця керівника Офісу президента **Ірина Верещук** на своїй сторінці у Фейсбук звернулась до депутатів Львівської облради, назвавши рішення про оголошення року Романа Шухевича таким, яке шкодить відносинам з Польщею – одним із ключових союзників у війні з Росією.

Рік Шухевича вшановували раніше

Львівська облрада ухвалила 29 листопада 2006 року рішення про запровадження років, присвячених українським діячам чи важливим історичним подіям. Тоді депутати проголосували про вшанування у 2007 році головнокомандувача УПА Романа Шухевича. Присвятили цьому діячеві і 2017 рік. Але тоді не було критичної реакції з боку Польщі.

На Львівщині оголошували і рік провідника ОУН Степана Бандери, і річницю створення УПА.

Народний депутат України, історик **Володимир В'ятрович** нагадав про рішення Тернопільської, Волинської, Рівненської обласних рад щодо проголошення років Романа Шухевича.

Ба більше, Верховна Рада України 18 грудня 2025 року ухвалила постанову № 4748- «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2026–2027 роках». Цей документ затвердив перелік найважливіших історичних подій та ювілеїв видатних осіб, які відзначатимуться на загальнодержавному рівні. У цьому списку:

30 червня 2027 року – 120 років із дня народження Романа Шухевича (1907–1950), військового, державного, громадського та політичного діяча, головнокомандувача та генерал-хорунжого Української повстанської армії, члена ОУН, Героя України, борця за незалежність України в ХХ столітті.

У Польщі вважають, що головнокомандувач УПА Роман Шухевич несе відповідальність за вбивства цивільного польського населення на Волині у 1942-1944 роках. Влітку 1943 року відбувались масові вбивства поляків.

Польський історик, директор Центру діалогу імені Юліуша Мєрошевського **Лукаш Адамські** написав у соцмережах, що «важко припустити, що львівські депутати не усвідомлювали, що їхнє рішення викличе негативну реакцію в Польщі та додаткове напруження в польсько-українських взаєминах».

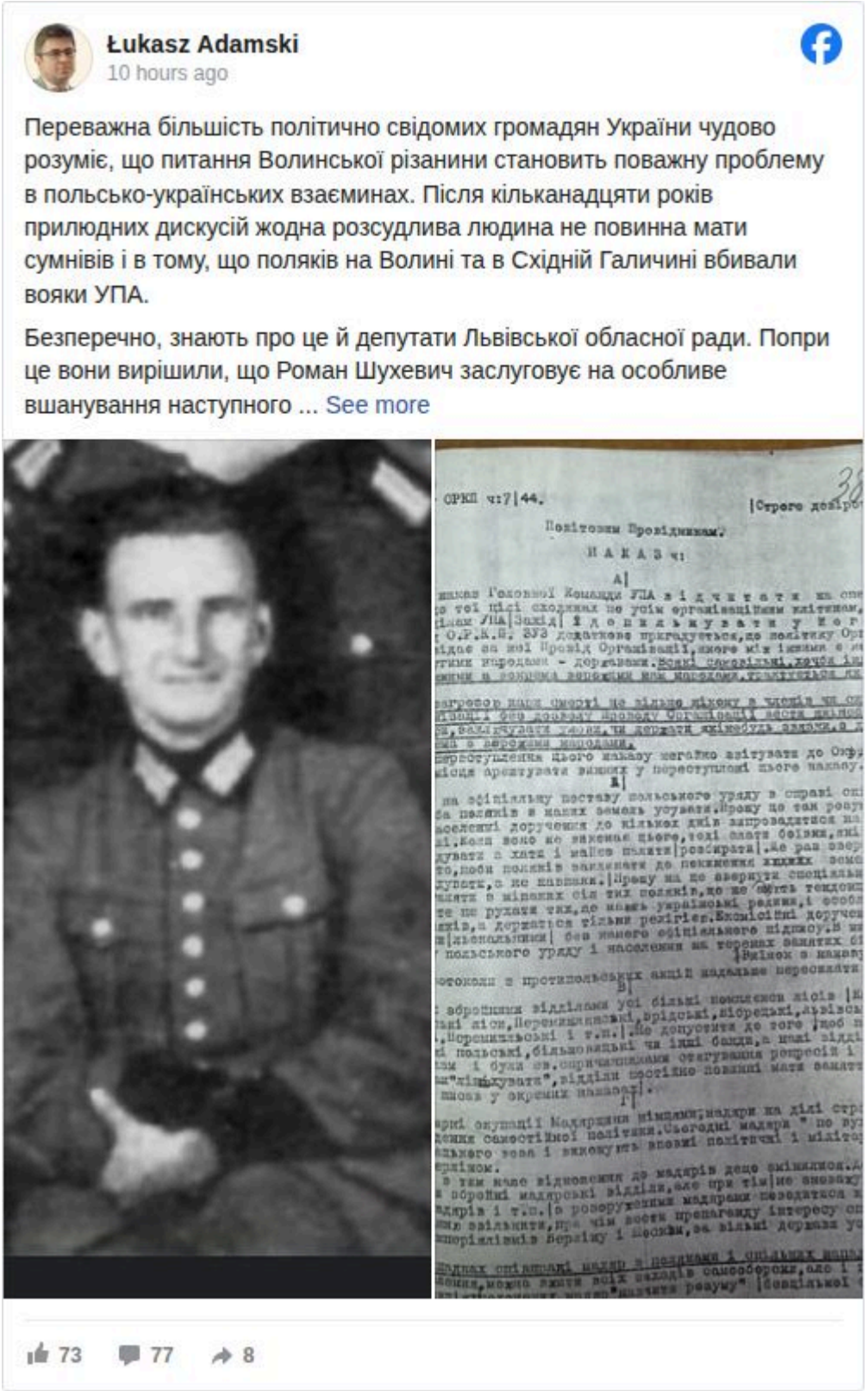

Роман Шухевич став головнокомандувачем УПА в листопаді 1943 року, апелюють українці під його дописом. Також згадують про відповідальність Армії Крайової на Холмщині. Також і те, що українська сторона не вказує польській, кого вона має

вважати героями і вшановувати. Для прикладу, на стіні школи у Грубешові створений мурал, присвячений Станіславові Басаю («Рись»), який, згідно архівних документів, був одним із керівників і учасників нападу на українське цивільне населення весною 1944 року Холмщини.

У Львівській обласній військовій адміністрації не підтвердили Радіо Свобода, що з Києва приїдуть представники з Офісу президента та МЗС, щоб якось схилити депутатів до зміни рішення. Але ніхто не знає, як тут діяти.

УПА: коротко про головне

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Повбивані лежали купами». У Ласкові знайшли останки понад 40 людей. Свідки розповідали про сотні вбитих

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

На Волині почалися поховальні заходи щодо останків 55 поляків

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Україна понад рік чекає на дозвіл від польської сторони для проведення пошукових робіт на території Польщі

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

На першому етапі пошуків у Польщі не виявили останків воїнів УПА. Що далі? Розмова з керівником УІНП Олександром Алфьоровим

Галина Терещук

В ефірі Радіо Свобода – з 2000 року. Закінчила факультет журналістики Львівського національного університету імені Франка. Маю досвід роботи на телебаченні і в газеті.

Україна | Світ | Політика

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.